

בינ"ו ליקבה"ו

גיליון שבועי

אור צדיקים

ישמח

דברים מחזקים ומשמחים
מאור תורתם ומעשיהם של הצדיקים
מאת הרב יוסף חיים דאבדא שליט"א
נתיבות

גיליון מס' 41

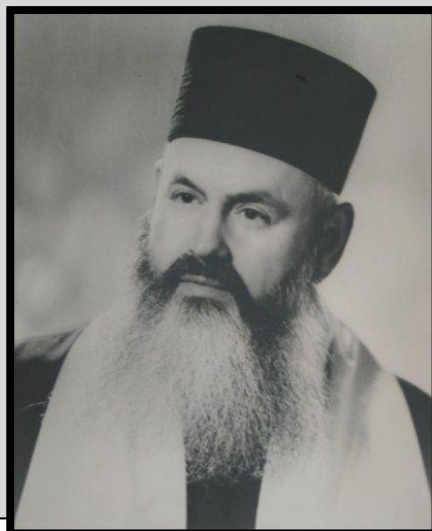
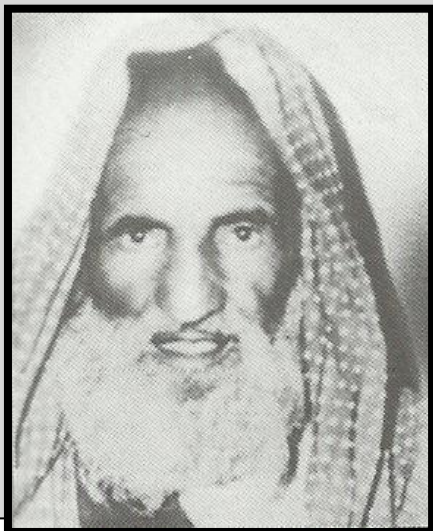
יום שישי ו' ניסן תשפ"ה

ערב שבת קודש

פרשת ויקרא

נושא השיעור: זהירות מן הגזל

הילולא דצדיקיא: רבי שלום משאש ורבי ישועה פרץ זיע"א

הדפסת הגיליון נתרמה ע"י ידידנו היקר והנעלה

אדי פסחוב הי"ו משדרות

להצלחתו ולהצלחת הוריו היקרים

ניסן וגלינה פסחוב הי"ו

ולהצלחת בניו דיזיד וניסן ובתו עדן הי"ו

יהי רצון שזכות המצוה

וזכות סידנא באבא סאלי

תגן בעדם ובעד כל אשר להם

וימלא ה' כל משאלות לבם לטובה ולברכה לעבודתו יתברך

אורך ימים ושנות חיים ושלוש יוסיפו להם

בבריאות איתנה ונהורא מעלייא ופרנסה בריוח גדול

ויזכו לזיווגים הגונים משורש נשמתם

בשמחה ובהצלחה רבה, אמן כן יהי רצון

לכל ענייני הגיליון ניתן ליצור קשר בטל' 053-315-49-88

כל תרומה תתקבל בברכה

**נִפְּשׁ כִּי תַחַטָּא וּמַעְלָה מֵעַל בְּה' וְכַחַשׁ בְּעֵמִיתוֹ בְּפִקְדוֹן אִו
בְּתִשׁוּמֵת יָד אִו בְּגִזְלָא אִו עָשִׂק אֶת עֵמִיתוֹ (בפרשתנו ה, כא).**

א. הגוזל מועל בה' יתברך ובאמונתו

שואל רבינו "אור החיים" הקדוש זיע"א, א. למה הוצרך לומר 'כי תחטא' ושוב אמר 'וכחש בעמיתו' שזה כפל לשון. ב. מדוע אמר 'מעל בה' מה שלא אמר בשום חטא שמביאים עליו קרבן. ג. מדוע אמר 'וכחש בעמיתו' היה די לומר 'וכחש'. וגם שלשון זו אינה מדוקדקת כי אינו מכחש בעמיתו אלא בפיקדון של עמיתו.

ומתרץ: ואולי כי יודיע הכתוב שלשה ענפי רשע שיעשה בעל עברה זו: האחד נטילת דבר שאינו שלו, הוא ענף הגזל [וזהו 'כי תחטא']. ב' 'ומעלה מעל בה' פרוש בה' כביכול עשה המעל, פרוש לשון שינוי, כי הוא שפט על פי המעשים וזיכה לזה שיהיה לו ממון, וכשזה בא וגזלו נמצא שגורם מעילה בה', ששינה עליו [הגוזל על הנגזל] את הדין, שלא עמד בידו [אותו הממון או החפץ] ממה שהגיעו כפי משפט ה', ונמצא ה' כביכול נחשד שלא עשה משפט צדק. ג' 'וכחש בעמיתו' פרוש, שמרשיע את הצדיק כשתובע ממנו פקדונו וכו' הוא אומר לו לא היו דברים מעולם ומשימו מכחש, וזהו 'וכחש בעמיתו' ששמים הכחוש בעמיתו, ומשימו רשע שתובע דבר שאינו שלו, ואומר לו למה תשקר עלי ויריב עמו. עכד"ק.

נמצאנו למדים כי הלוקח דבר שאינו שלו, הוא כביכול מועל מעל בה' שהוא גזר לזכות לזה ולא לזה, והוא בא ונוטל ממנו את זה היפך משפט ה' יתברך. ולכן כמה צרך האדם להתחזק ולהיזהר מכל גזל, וירגיל עצמו שלא לגעת במה שאינו שלו. ואף כשיש לו ספק בדבר מסויים אם מותר לקחתו או לא, ימנע עצמו ויאמר אם ה' רוצה לתת לי דבר זה, יתן לי אותו בהיתר ודאי ולא בספק איסור. וכשאקח דבר באיסור אפסיד ממקום אחר, ולהיפך כאשתגבר ולא אגע

אור צדיקים ישמה

ארוויח כפליים בהיתר. ממקום אחר ישלח שלומיו עושה שלום במרומו. וכדברי המדרש רבה (ספר דברים פרשה ד אות ה) 'אמר הקב"ה שמעו לי שאין אדם שומע לי ומפסיד'.

והכל תלוי באמונה בה' יתברך, כמו שאמרו רז"ל במסכת מכות (כד ע"א) בא חבקוק והעמידן על אחת שנאמר (חבקוק ב, ד) "וצדיק באמונתו יחיה". כלומר שע"י האמונה יבוא לקיים את כל מצוות התורה כולה. וכבר דברנו בזה בס"ד בפרשת כי תשא ודברים.

ב. זהירות מן הגזל – יסוד לכל היראת שמים

וידע אדם כי הזהירות מגזל היא יסוד לכל היראת שמים, וכמו שמתבאר מדברי רבינו הקדוש **רבי נחמן מברסלב** זיע"א בספר המידות (גניבה וגזילה א) וז"ל: מי שנפתה לבו לגזול, כיון שהתיר לעצמו גזילת חבירו, הרי הוא מוכן לכל חטא ועון ואין תקנה להסירו מדרכו הרעה. ע"כ.

בקונטרס "חסדי משה" על הרה"ק המקובל האלקי **רבי משה אזגורי** זיע"א מח"ס "יריס משה", (מאת נכדו ר' משה אזגורי ז"ל), מובא מעשה בשם אחיינו של הצדיק, רבי יוסף דרעי זצ"ל מגן יבנה שהיה ראש הקהילה היהודית בכפר מגוריהם, וכה סיפר:

בהיות הרב מממן את הוצאות הישיבה בעירו והחזקת התלמידים בכוחות עצמו. הוא היה מדי פעם עוסק במסחר עונתי של אגוזים. יום אחד לקח איתו יהודי מהכפר, סוחר ממולח, וביקש אותו לנסוע עימו לכפר ערבי להביא משם מספר טונות של אגוזי פקאן על מנת למכרם. בהגיעם לכפר התחילו בספירת האגוזים. הרב יחד עם הסוחר הממולח, ספרו כל אחד בנפרד את האגוזים ושמו אותם בשק. בגמר הקניה הרב שילם לערבי והוא והסוחר החלו ללכת לכפר עם הסחורה.

אור צדיקים ישמה

בדרך שאל הרב את הסוחר מה דעתו על הקניה של האגוזים, והאם היתה מוצלחת לדעתו. והסוחר ענה לו כך: "אם הייתי סומך על הספירה המדוקדקת שלך לא היינו מביאים כלום". אמר הרב לסוחר: "מה פשר דבריך?" ענה הסוחר שהוא אכן רימה את הערבי בספירת האגוזים.

הרב צעק צעקה גדולה ומרה וביקש לחזור לאותו הערבי על מנת להשיב לו את הסחורה ולסופרה מחדש כדי שלא יקח גזל מערבי וכך אכן היה. הם חזרו לערבי, והרב ביקש ספירה חוזרת מהערבי ואפילו שהערבי אמר לו: "אני סולח לך", הפציר בו הרב ועמד על ספירה חוזרת שְׁתַּעֲשֶׂה וכך היה.

סיפר לי המנוח ר' ישראל דיין ז"ל מאשדוד ממקורבי רבינו הקדוש **סידנא באבא מאיר** זיע"א שכשבנו של הצדיק התחתן, הצדיק הזמין אצלו את תכשיטי הזהב לכלה, וכשסיים את מלאכתו והביא את התכשיטים, הניח הצדיק לפניו הרבה כסף והזהירו לקחת את שכרו מושלם ולא פחות. מר ישראל מצידו לא רצה לקבל כסף בכלל וסירב לקחת, אך הצדיק הזהירו לקחת כל מה שמגיע לו, וכך אמר לו: תדע שאם לא תיקח, ידונו אותי על זה בשמים.

עוד סיפר לי כה"ר עמרם אלול שליט"א מאשדוד שהיה מקורב מאוד ל**סידנא באבא מאיר** זיע"א, ופעם נסע עם חברו לעזה, לקנות פירות ירקות וקטניות, כדי למכרם ליראי ה' בשנת השמיטה, וכשבאו חזרה לאשדוד הוא רצה לתת ארגז מלא מהסחורה לבאבא מאיר בתור תרומה וסגולה, אך חברו רצה לתת את התרומה להצדיק רבי משה אהרון פינטו זיע"א, והתווכחו ביניהם. בסוף לקח ר' עמרם הנ"ל ארגז והלך להביא לבאבא מאיר בלי לשאול את חברו. וראה זה פלא, איך שבא להביא לרב את הפירות, אמר לו הרב, תיקח את זה מפה תוציא מהר מהבית, אני לא צריך דבר שיש בו מחלוקת, תקחו את זה לרבי משה אהרון פינטו. ואכן ר' עמרם דבר עם חברו ונתנו את התשורה לצדיק

הרב פינטו זיע"א, ואח"כ התפייסו והביאו גם לבאבא מאיר, ואז קיבל בשמחה.

ישנה הקלטה בה שומעים את סידנא באבא מאיר זיע"א מתעניין אצל אחד ממחלי פניו במה הוא סוחר ושואל אותו אם הוא מוכר שעונים, (ראה בספר "אביר יעקב" (עמ' 495) שלצדיק היה עסק נסתר עם שעונים, והיו לו בזה סודות טמירים). האיש מיד נתן את השעון שבידו לרבינו, אך רבינו סירב לקבל ואמר "חס ושלו"ם" "לא תחמוד" ורק לאחר שהפציר הלה רבות נאות לקבל.

סיפר לי בנו של הצדיק ר' אליעזר (עזר) אדרעי זצ"ל מבית שאן – אשדוד ננין להרה"ק המלוב"ן רבי שלמה ואעקנין זיע"א מח"ס "בינת שלמה"], שפעם לקח אותו אביו לעבוד עמו בקטיף אשכוליות בקיבוץ שדה נחום. וקרה שהבן תלש אשכולית בידו ולא במזמרה, דבר שהיה אסור מטעם האחראי כיון שזה פוגע בפרי ועל ידי כך אינו נשלח לחו"ל. כשראה זאת אביו, קרא מיד לאחראי וסיפר לו זאת בכדי שלא לעבור חלילה בגזל, כמובן שהאחראי סלח מיד ונתן לנער את האשכולית לעצמו. עוד קרה פעם בהיותו ילד, שקטף שתי אשכולות ענבים מאחד הכרמים והביאם לבית, כשראה זאת אביו, לקח את האשכולות וזרק אותם מחלון ביתו באומרו 'גזל לא נכנס לביתי'.

ג. להיזהר מ"מורה היתרא"

ראיתי ונתון אל לבי, כי האויב הגדול לאדם למונעו מהזהירות מן הגזל בפרט, ומשאר המצוות בכלל, הוא עניין ה"מורה היתרא" שחושב בדעתו צדדים להתיר הדבר ע"פ הדין, וצריך האדם להרגיל עצמו לבדוק כל דבר ע"פ הדין וכשאינו יודע יחמיר על עצמו. ויש לרמוז זאת בפסוק (דברים י, יב) "ועתה ישראל מה ה' אלהיך שואל מעמך כי אם ליראה" וגו', דאמרו רז"ל על פסוק זה (בראשית רבה כא, ו) אין ועתה אלא לשון תשובה, וה"ק 'ועתה ישראל' אם באתם לעשות תשובה, 'מה ה' אלהיך שואל מעמך' מ"ה ר"ת מורה היתרא,

את זה ה' שואל מעמד כלומר לוקחו מעמד כאדם השואל חפץ מחברו, והיינו שההיתר יהיה ע"פ ה' ותורתו ולא ע"פ עצת יצרכם, ולא ישאיר אצלו האדם כי אם ליראה' את היראה הטהורה ותמיד יחוש לספק איסור ולא יורה לעצמו היתר ע"פ נטיית תאותו והנאתו.

ד. להיזהר מחובות

כותב גאון עוזנו הגה"ק **רבי נתן מברסלב** זיע"א ב"שיחות הר"ן" (סימן קכב): צריך להסתפק במעוט ולהנהיג ביתו כפי השעה והזמן. ואם נדמה לו שצריך מלבוש או לאשתו ובניו, אף על פי שמוכרח לו, אל ידחק השעה ללוות ולהקיף ולהיות בעל חוב, אך ימתין עד שיבוא עתו. וטוב לסבול דוחק אפלו במזונות וכל שכן במלבושים ודירות וכו' ולא להיות בעל חוב. ומוטב שיהיה בעל חוב לעצמו או לבני ביתו במלבושים מלהיות בעל חוב להחנוני או לאחרים. כי בכל עניני פרנסה צריכין להמתין עד שיבוא עתו. ע"כ.

וסיפר מורנו הרה"ק **רבי שלום ארוש** שליט"א שהגה"ק **רבי לוי יצחק בנדר** זיע"א עברו עליו תקופות שלא היה לו בשבת קודש כי אם לחם בלבד, והיתה אשתו ע"ה מחזקת אותו ואומרת, אמנם אנו אוכלים לחם בלבד, אבל ברוך ה' איננו חייבים פרוטה לאף אדם.

כתוב בפסוק (שופטים ה, ב) "בפרוע פרעות בישראל בהתנדב עם ברכו ה'", מפרש הרה"ק **רבי ראובן בן דוד ויוסף** זיע"א בספרו "עוז והדר" (הפטרת בשלח) ע"פ מה שאמרו רז"ל (כתובות פו ע"א) 'פריעת בעל חוב מצוה', וכתבו הפוסקים (ספר חסידים ס"י שצז) שאדם שיש לו חובות, פטור מנתינת צדקה עד שישלם את כל חובו. וזהו שאמר הפסוק 'בפרוע פרעות בישראל' שיפרעו חובם קודם כל ורק אח"כ 'בהתנדב עם' יוכלו להתנדב לצדקה.

השי"ת יזכנו להתחזק בעבודתו יתברך ולשוב בתשובה שלימה לפניו

אכי"ר

תולדותיהן של צדיקים

מתולדות ואורחות חייו של הרב הקדוש חסידא זפרישא

רבי ישועה פרץ זיע"א

לרגל יום הילולתו שתחול השבוע יום שני ט' ניסן

–חמישים וחמש שנים לפטירתו–

תולדות חייו

הצדיק רבי ישועה פרץ זיע"א, נולד בשנת תרמ"ח לערך, בכפר תיילית שבמחוז דאדש בדרום מרוקו, שם למד אצל הרה"ק רבי אברהם הכהן זיע"א (השני, בן רבי מאיר בן רבי אברהם הכהן המכונה 'בו דאוויא'), לימים עבר להתיישב בכפר אולאד מעגל שבסכורא הסמוכה.

רוב ימיו עסק רבינו בהרבצת תורה בתלמידים, לימד כמה וכמה מחזורים של תלמידים בכפרים שונים (בכפרי סכורא ודאדש וכן בגסאת ועוד) והסמיכם לשוחטים, הוא העמיד עשרות תלמידים.

רבינו שימש כמלמד תשב"ר כשנתיים בכפר גסאת הסמוך לסכורא, אז לימד בפרטיות את תלמידו רבי מסעוד מנחם זצ"ל בשעות הערב, ובלילה מלפני עלות השחר ואילך, וכן בצהריים.

דרכו של רבי ישועה היתה ללמד כמה בני עשירים שחיטה והיה מקבל תמורה מהוריהם, ואליהם מצרף כמה בני עניים שמהם לא לקח מאומה.

תלמידו רבי ניסים יפרח זצ"ל רב מושב יגל, סיפר לי שלמד אצלו עם עוד כשישה תלמידים בכפר איית עלי שבסכורא, הלימוד נמשך כשנה. תחילה לימד מסכת חולין ואח"כ הלכות שחיטה וטריפות. את ההלכות לימד מתוך ספר גדול בכתב יד של הגה"ק רבי מנחם הכהן זיע"א מגדולי רבני

אור צדיקים ישמה

סכורא והאזור, בתקופת לימודם היה רבי ישועה מתאכסן שבוע ימים בכל אחד מבתי הורי התלמידים וחוזר חלילה, בסוף תקופת הלימוד הגיעו כל רבני הסביבה והתלמידים שחטו בפניהם וכו'.

בשנת תשכ"ג עלה רבינו לארץ הקודש והתיישב בעיר עפולא לצד בניו, ובט"ו ניסן תשל"ג נתבקש בישיבה של מעלה ובוא בן פ"ה שנים לערך, מנוחתו כבוד בעפולא. בצוואתו ביקש שלא יכתבו על גבי מצבתו שום תואר רק פ"נ פלוני בן פלוני וכו'.

רבינו הניח אחריו את בני הצדיקים רבי יוסף צ"ל ורבי שמעון זצ"ל (שימש כרב ומלמד בסכורא ובארזאזאת, היה גם תלמידו של סידנא באבא מאיר זיע"א), ובנותיו הצדקניות אשר נישאו לחתניו: הרה"ג בנש"ק רבי ישראל חראר זצ"ל מרבני חיפה, החה"ש רבי משה גבאי זצ"ל מבית שאן (שימש כמלמד בוארזאזאת), ורבי משה פרץ זצ"ל ממושב אביבים.

שמות חלק מתלמידיו

ואלה שמות חלק מתלמידיו: בניו רבי שמעון ורבי יוסף זצ"ל, חתנו רבי משה גבאי זצ"ל מבית שאן, רבי אברהם פרץ זצ"ל מנתיבות, רבי יצחק עראמא זצ"ל מעפולא, רבי מסעוד דאנינו זצ"ל מאשדוד מח"ס "מה אדם", ובן אחיו רבי חיים דאנינו זצ"ל מאשדוד, רבי שמעון דיין זצ"ל רב המועצה האזורית מרחבים ומח"ס "שמעו נא" על הלכות שחיטה ובו הביא מתורת רבו, אחיו רבי יוסף דיין זצ"ל רב באור עקיבא מח"ס "גנזי יוסף", רבי ניסים יפרח זצ"ל רב מושב יגל, רבי יעיש דאנינו זצ"ל מדימונה, רבי יעיש אדרי זצ"ל רב ק"ק "עדות לשושן" בבית שמש מח"ס "תורתך שעשועי" ועוד, רבי אהרן פחימא זצ"ל מעכו, רבי צמח פחימא זצ"ל מנתניה, רבי מימון פחימא זצ"ל מיבנה הרב הראשי לצה"ל, רבי יצחק פרץ זצ"ל רב מושב דובב, רבי משה פרץ זצ"ל, האחים רבי משה ורבי מכלוף יוסף ריוח וכן רבי דוד יפרח מהרצליה, רבי

אור צדיקים ישמה

אליהו יפרח זצ"ל מנתיבות. רבי מסעוד מנחם זצ"ל רב מושב אביבים ומח"ס "אמרי מנחם", ועוד רבים.

מעוטר בטלית ותפילין כל היום

תלמידו רבי יעיש אדרי זצ"ל סיפר לי שבזמן שלמד אצלו שחיטה ג' חודשים בכפר אולאד יעגוב, הם היו חמישה תלמידים לומדים באיזה חצר כל היום, כולם היו מקומיים אך רבי יעיש הנז' היה אורח במקום ומפני כן שהה הרבה עם רבי ישועה. רבי ישועה היה חסיד גדול וקדוש, במשך כל היום היה מעוטר בטלית ותפילין יושב ולא אז ממקומו והוגה בתורה ומלמד את תלמידיו.

רגלי חסידיו ישמור

סיפר תלמידו רבי יעיש אדרי זצ"ל: מידי בוקר הייתה אשה אחת מביאה לרב מרק 'לחשו', תמרים וכוס מאחייא. הרב היה מסיים את תפילתו ואת לימוד חוק לישראל והיה יוצא חוץ לבית הכנסת ואוכל, יום אחד הביאה האשה את הארוחה הקבועה לרב, אך הפעם הרב לא נגע במרק, אכל את התמרים שתה את המאחייא ופנה לתלמודו, ר' יעיש שאל את רבו מדוע לא אכל את המרק, ענה לו רבי ישועה: אבניני, היום המרק לא מצא חן בעיני, אחר זמן מה באה האשה לקחת בחזרה את כליה, בראותה שהרב לא נגע במרק, שאלה אותו לפשר הדבר, הרב שאל אותה מה עשית היום במרק, והיא הודתה שהיום לא היה לה חמאה לשים במרק וביקשה חמאה משכנתה הערבית, סיים רבי יעיש, התקיים ברב הפסוק "רגלי חסידיו ישמור".

עובד ה' בזקנותו

נכדו של רבי ישועה, ר' שאול פרץ זצ"ל ממושב אביבים (בן בתו הגדולה מרת בודא ע"ה ובן חתנו ר' משה פרץ זצ"ל) סיפר לי שבזקנותו היה סבו מתארח אצל הוריו באביבים ואביו ר' משה היה לוקח אותו בכל לילה בכסא גלגלים

אור צדיקים ישמח

לסליחות, ושניהם היו שרוים בתענית מר"ח אלול ועד יוה"כ.

הפגישה עם סידנא באבא סאלי

דבר נפלא הוסיף נכדו ר' שאול פרץ ז"ל וסיפר: בשנת תש"ל בוצע פיגוע נוראי באוטובוס המוביל ילדים לבית ספרם בפיגוע נהרגו בעוה"ר ילדים ממושבו אביבים ובהם אחיין שלי. בעקבות האירוע המעציב מצב המשפחה כולל הורי החל להתדרדר, בעקבות כך שמתו פעמי לנתיבות אל בית אור ישראל סידנא באבא סאלי זיע"א. הצדיק ישב וחקר אותי מי אני עד שהגיע לעובדא שאני נכד רבי ישועה ואז קם ואמר 'אתה יודע רבי ישועה זה אחי למדנו יחד מיום הראשון עד היום האחרון' ואז אמר לי הצדיק כי בדרך כלל הוא נח בשעה שתים עשרה בצהריים אבל היום הוא יחרוג ממנהגו ויערוך לי סעודה לכבודו של רבי ישועה.

תלמיד זקני, רבי אברהם פרץ זצ"ל שהתגורר בנתיבות, תכנן אף הוא לערוך לכבודי סעודה לאחמ"כ, אך לבסוף נקרא לסעודה אצל הבאבא סאלי בה השתתפו עוד מספר אנשים שנכחו במקום. כשסיפרתי את המעשה לסבי, הוא הזדרז ונסע לנתיבות (ללא ידיעת בניו בכדי שלא ימנעוהו בשל גילו) ושהה אצל באבא סאלי שבועיים בהם עסקו הצדיקים יחדיו בתורה.

זכותו תגן עלינו וכל כל ישראל אחינו אחי"ר

אור צדיקים ישמח

שרשרת חייו הטהורים של רבינו הגדול, שר התורה והיראה

הגאון הצדיק מרן רבינו שלום משאש זיע"א

לרגל יום הילולתו שתחול השבוע יום שלישי י' ניסן

–עשרים ושתיים שנים לפטירתו–

לידתו ויחוסו

רבינו שלום משאש זיע"א נולד בכ"ב שבט תרס"ט בעיר מכנאס שבמרוקו לאביו הרה"ג הצדיק רבי מימון זצ"ל ולאמו מרת רחל ע"ה בת הרה"ג רבי דוד סודרי זצ"ל. על אביו כותב רבינו (בהקדמתו לספר "תורות אמת") וז"ל: 'אבא מארי, עטרת ראשי ופארי, מבחר האישים, מלא חכמה ודעת קדושים, פרי עץ הדר האמור בתורה, חכמתו ותורתו שלימה ומפוארה בפלפול וסברא ישרה, זכה וברה, קולע אל השערה, מעיני העדה והדרה וכו' שופרא דסופר"י, הרב הכולל, חן ערכו מי ימלל, בנש"ק כמוהר"ר מימון ישצ"ו'.

מגזע אראלים ותרשישים היה רבינו, מצד אם אביו היה רבינו היה דור שישי לאחד מגדולי רבני מרוקו, הלא הוא הגה"ק סבא דמשפטים רבי רפאל בירדוגו זיע"א הידוע בתואר ה'מלאך רפאלי' ראב"ד מכנאס ומח"ס "שרביט הזהב" (ש"ס) ושו"ת "משפטים ישרים" ועוד, נצר למשפחת בירדוגו הרוממה המיוחסת לרבי בוסתנאי גאון שהיה מזרע דוד המלך.

אב אביו היה הגה"ק רבי שלום משאש זיע"א הראשון, אשר שימש כדיין ור"י במכנאס ומח"ס "דברי שלום" (שו"ת וש"ס), שהינו נין להרה"ק רבי זכרי משאש זיע"א חבירו של הצדיק הנודע המלוב"ן רבי עמרם בן דיוואן זיע"א.

ימי נעוריו

בילדותו למד רבינו בין היתר אצל האחים הקדושים רבי מאיר ורבי אברהם טולידאנו זיע"א אשר מלבד התורה שלימדוהו, גם החדירו בו ובשאר התלמידים יראת שמים גדולה.

אור צדיקים ישמה

בהיותו כבן י"ד שנים, בראות אביו כי נפש בנו חשקה בתורה, ביקש מהגה"ק רבי יצחק אסבאג זיע"א מח"ס "רב רבנן" לפתוח ישיבה וללמד תלמידים, וכך החל רבינו ללמוד תורה לילה ויום בשקידה עצומה אצל רבו המובהק.

נישואיו

בהיותו כבן י"ז נשא רבינו את אשתו הצדקת הרבנית גיאמילה ע"ה לבית לכרייף אשר ייחוסה עולה עד הגה"ק רבי בנימין לכרייף זיע"א מח"ס שו"ת "גבול בנימין" שהיה חתנו של הגה"ק המשורר רבי דוד חסין זיע"א מח"ס "תהילה לדוד". גם לאחר נישואיו המשיך רבינו בלימודיו בישיבת רבו בהתמדה עצומה, כאשר אביו הגדול דואג לכל מחסורו. כמו כן חסה רבינו בצילו של דוד אביו, הגה"ק נר המערבי רבי יהושע בירדוגו זיע"א רבה של מרוקו ומח"ס "בית דינו של יהושע" וינק ממנו רבות תורה ודרכי הוראה.

בצל רבו הגדול

על שקידתו הנפלאה בתורה בצל רבו הגדול רבי יצחק אסבאג, כותב רבינו בהקדמתו לספרו "מזרח שמש" וז"ל 'במה אקדם לה' אכף לאלקי מרום ששם חלקי מיושבי בית המדרש, ומעודי מנעורי חנני בינה ודעת להבדיל בין טמא לטהור, בין קניין התורה האמיתי העומד לנצח וכו' לשאר קניינים הגשמיים וכו' וכל ימי נעורי לא ידעתי אף צורתא דזוזא וכל כסף תועפות נחשב בעיני לאין נגד חשק ותאוות לימוד התורה הקדושה וכו' בין ברכי מו"ר הרב המובהק מאיר כברק חריף גדול ובקי בחדרי הש"ס והפוסקים כל רז לא אניס ליה, איש אלוקים ה"ה הרב כמוהר"ר פחד יצחק אסבאג וכו' ימים רבים ישבתי בישיבה והייתי אדוק למו"ר הנ"ל, ואף כי הרבה פעמים נפתחו לי שערי פרנסה ללמד תלמידים, לא רציתי לזוז מכתלי בית המדרש שבו אורו עיני ולבי לחדש חידושים בתורה, ובזה הייתי מאושר בעיני עצמי מכל העשירים, תמיד שאלתי מאת ה' שלא יעשירני עושר גדול שיבטלני מהתורה וכו' ואוכל לומר

בפה מלא אשרי ילדותנו שלא ביישה את זקנותנו שאף רגע אחד לא הלך לריק ח"ו רק בתורה ובמצוות'.

מקים עולה של תורה במכנאס

בשנת תרצ"א לאחר תקופה הארוכה בה למד רבינו בישיבת רבו, נתבקש רבינו ע"י הרה"ק רבי רפאל ביבאס זיע"א שד"ר מעיה"ק טבריא, ללמד בתלמוד תורה שהקים במכנאס, ואכן רבינו החל בלימוד התלמידים ועשה חיל גדול במלאכת שמים זו עד שכעבור כשנתיים מונה רבינו למנהל הרוחני של התלמוד תורה במכנאס. בתחילה הכיל הת"ת ארבע מאות תלמידים, אך כאשר הועמד רבינו בראש הת"ת, אודות לפעילותו הנמרצת בחכמה ובתבונה להציל ילדים משיני בית הספר האליאנס, עלה מספר התלמידים לשלושת אלפים תלמידים. למרות העול הגדול שרפץ על כתפיו, לא זנח רבינו את עמלו בש"ס ובפוסקים והקדיש את כל לילותיו לעמל התורה ובירור ההלכה בחברת תלמידים מקשיבים ולבדו.

בשנת תרצ"ה לערך, הקים רבינו את חברת 'דובב שפתי ישנים' ועל ידה הדפיס עשרות ספרים מכתבי אבותיו בפרט ומגדולי מרוקו בכלל.

בשנת תש"ד הקים רבינו ישיבה בשם "כתר תורה" והעמיד בראשה את מורו ורבו רבי יצחק אסבאג, כשרבינו עצמו מלמד בה בשעות הלילה. מישיבה זו יצאו עשרות רבנים, דיינים ומרביצי תורה. כמו כן שימש רבינו כרב לחברת 'עונג שבת' וחברת 'שובו בנים' שמטרתם הייתה לזכות את הרבים ולקרר רחוקים שהושפעו מהתרבות הצרפתית.

דיינות ורבנות

בשנת תש"ט נתמנה רבינו לדיין בעיר הגדולה קזבלנקא לצידם של הראב"ד הגה"ק רבי דוד חיים בן סוסאן זיע"א והדיין הגה"ק רבי יעקב בירדוגו זיע"א.

אור צדיקים ישמה

בשנת תש"כ עם פטירתו של הראב"ד רבי דוד חיים בן סוסאן החל רבינו לשמש כראב"ד ורבה של קזבלנקא, לצידו כיהנו הדיינים הגדולים רבי משה מלכא זצ"ל (לימים רבה של פתח תקוה ומח"ס שו"ת "מקוה המים" ועוד), רבי יצחק חזן זצ"ל (לימים ראב"ד חיפה ומח"ס שו"ת "יחווה דעת" ועוד), רבי רחמים בן עמארה זצ"ל (לימים רב השכונות קרית מנחם ועיר גנים בירושלים ומח"ס "לעת מצוא" ועוד) ורבי חיים רפאל שושנה זצ"ל (לימים חבר הרבנות בבאר שבע ומח"ס "אעירה שחר" ועוד).

בשנת תשל"ב עם פטירתו של רבה הראשי של מרוקו הגאון רבי מיכאל יששכר אנקאוה זצוק"ל, נתמנה רבינו למלא את מקום רבה הראשי של מרוקו.

רבה של ירושלים

בשנת תשל"ח נקרא רבינו ע"י מרן רבינו עובדיה יוסף זיע"א אשר שמע על גדולת רבינו מפי חכמי מרוקו שכבר עלו לא"י, לבא לכהן פאר כרב ראשי וראש אבות בתי הדין בעיר הקודש ירושלים ת"ו, ומאז ועד לפטירתו הנהיג רבינו את כל ענייני הרבנות והדיינות בעיר הקודש ביד רמה, בגדלות מפליאה, בדרכי שלום וענוה, וביראת ה' טהורה. נשא ונתן עם כל גדולי ההלכה שבדורנו, מכל העדות והחוגים, וכולם כיבדוהו והעריצוהו אודות לגדולתו בתורה ובהוראה, צדקותו ומידותיו הטהורות. מעל הכל נתייחד הקשר, ההערכה ואהבת אמת המופלאה ששררה בין רבינו ובין מרן רבינו עובדיה יוסף זיע"א.

חיבוריו

רבינו זיכה את עם ישראל בחיבורים רבים ועצומים ואלה שמותם: **מזרח שמש** (על שו"ע ה' איסור והיתר), **בית שמש** (ש"ס ורמב"ם), שו"ת **תבואות שמש** ד' חלקים, שו"ת **שמש ומגן** ד' חלקים, **וחם השמש** (דרושים על התורה). מלבד לאלו, ישנם עוד חיבורים רבים מרבינו שעודם בכת"י.

עלייתו בסערה השמימה

בשבת הגדול יי בניסן תשס"ג נתבקש רבינו בישיבה של מעלה והוא בן צ"ד שנה עומד ומשמש את קהל ישראל, הלוויתו יצאה מישיבת "פורת יוסף" שבשכונת גאולה שם ספדו לו מרנן הראשונים לציון רבינו עובדיה יוסף זיע"א, רבי מרדכי אליהו זיע"א, רבי אליהו בקשי דורון זיע"א, רבי שלמה משה עמאר שליט"א, והגאונים רבי אברהם חפוטא שליט"א, רבי משה צדקה שליט"א, רבי ישראל מאיר לאו שליט"א, האדמו"ר רבי ברוך אביחצירא שליט"א, הגאון רבי אליהו אברגיל שליט"א ובן רבינו הגאון רבי דוד זצ"ל. משם המשיכה ההלוויה בדרכה להר המנוחות בירושלים ת"ו שם נטמן רבינו במקום אשר בחר בחייו בסמוך לקבר ידידו הגה"ק רבי מנצור בן שמעון זיע"א.

זרעו לברכה

רבינו הניח אחריו שבע בנים ושבע בנות, ובראשם בניו, הגאון הגדול רבי דוד זצ"ל רבה של פריז והרה"ג רבי אברהם זצ"ל רבה של לוורן שבצרפת. נכדו הרה"ג רבי משה חי טפירו שליט"א ר"מ הישיבת "דעת חיים" בירושלים.

זכותו תגן עלינו וכל כל ישראל אחינו אכי"ר

לעילוי נשמת

מרת זקנתנו תמו בת רחל ע"ה

למשפחת בן דוד ויוסף

נכדת הגה"ק רבי סעדיה בן דוד ויוסף זיע"א

נלב"ע י"א ניסן תשע"ד

תנצב"ה